

Perinteisen filatelian kokoelmien arvostelun tulkintaohjeet

Johdanto

FIP:n perinteisen filatelian komissio on laatinut nämä tulkintaohjeet antaakseen käytännön ohjeita arvostelun yleissääntöjen (General Regulations for Evaluation of Exhibits, GREV) sekä FIP:n 70. kongressin Bukarestissa vuonna 2008 hyväksymien perinteisen filatelian kokoelmien arvostelun erityissääntöjen (Special Regulations for Evaluation of Postal History Exhibits, SREV) soveltamiseen.

Nykyiset hyväksytyt erityissäännöt (SREV)

PERINTEISEN FILATELIAN ARVOSTELUN ERITYSSÄÄNNÖT FIP-NÄYTTELYISSÄ

Artikla 1: Kilpailunäyttelyt

Nämä erityissäännöt on laadittu täydentämään perinteisen filatelian arvosteluperiaatteita FIP:n kilpailukokoelmien arvostelua FIP-näyttelyissä koskevien yleissääntöjen (GREV) artiklan 1.4. mukaisesti.

Katso myös osiota ”Tulkintaohjeet.”

Artikla 2: Kilpailukokoelmat

Perinteinen filatelia kattaa koko filatelian aihepiirin. Se sisältää myös aiheet, joita voidaan käyttää muissa FIP:n luokissa ja jotka tukevat näytteilleasettajan kokoelmassaan esittämää tarinaa. Tämän tarinan on seurattava loogista suunnitelmaa läpi kokoelman. Se voi sisältää postimerkin kehitykseen liittyviä aiheita, esimerkiksi vaiheet ehdotteesta vedokseksi ja julkaistuksi postimerkiksi asti painatusvaiheineen ja erikoisuuksineen.

Kokoelma sisältää kaikenlaista siihen soveltuvaan materiaalia, jopa sellaista, josta voisi luoda jonkin toisen näyttelyluokan kokoelman. Postimerkin käyttöä pitää yleensä esittää läpi kokoelman, mutta käytöt voi esittää myös omana kokonaisuutenaan. Tällöin sen täytyy olla tasapainossa kokoelman muiden osien kanssa. Käytöllä tarkoitetaan tässä yhteydessä erilaisia mitätöintejä, postitaksoja ja tarvittaessa myös reittejä. Harvinaisten leimojen, epätavallisten postitteiden ja postaalisten lomakkeiden esittäminen tulee huomioida arvostelussa.

Kokoelmia, joita ei ole laadittu jonkin muun näyttelyluokan erityissääntöjen mukaisesti, pidetään perinteisen filatelian kokoelmina ja arvostellaan sellaisina. Jos kokoelma siirretään toiseen luokkaan, tulee näytteilleasettajalle ilmoittaa siirron syy.

Toisesta kilpailuluokasta siirretty kokoelma, joka ei ole sen sääntöjen mukainen, voidaan arvostella perinteisen filatelian kokoelmana. Yleensä tällainen kokoelma saa vähemmän pisteitä käsittelystä, ellei sitä ole laadittu perinteisen filatelian sääntöjen edellyttämällä tavalla.

Artikla 3: Kokoelman rakentamisen periaatteet

Kokoelman otsikkosivulla tulee esittää johdantolause, joka kertoo kokoelman tavoitteen. Sitä tulee seurata looginen suunnitelma, punainen lanka, jota seurataan läpi kokoelman (kts. GREV 3.3).

- 3.1. Perinteiseen filatelialaan soveltuva materiaali sisältää muun muassa (katso GREV artikla 3.2):
1. hyväksytyt ja hylätyt ehdotteet, vedokset, koepainamat, värivedokset, kuvakevirheet ja muut virheet postimerkin valmistuksessa,
 2. käyttämättömät ja käytetyt postimerkit yksin tai ryhminä, merkit postilähetyksillä tai lomakkeilla, sekapostitteet muiden maiden merkkien kanssa ja niin edelleen,
 3. postimerkin erilaiset käytöt mitätöinteineen, taksoineen ja reitteineen. Kuitenkin kokoelma, joka sisältää yksinomaan tällaista materiaalia sopii paremmin postihistoriaan.
 4. paikallismerkit, yksityiset jakelupalvelut, pakettiyritysten ja kuljetusliikkeiden postimerkit, laivayhtiöiden postimerkit ja niin edelleen,
 5. kaikenlaiset eroavaisuudet kuten erot vesileimoissa, liimoissa, hammasteissa, papereissa, painoerissä ja väreissä sekä kuhunkin maahan liittyvät erikoisuudet,
 6. arkkilevytykset ja painolevyihin liittyvät tutkimukset,
 7. rei'itteet, postin hyväksymät päällepainamat ja lisämaksut, postaaliset lipukkeet kuten kirjaus-, paketti- ja muut lipukkeet, jos ne tukevat esitettävää tarinaa,
 8. ehiöt, jos ne on painettu samoilla kuvakkeilla kuin vastaavat postimerkit, sekä ehiöleikkeet, jos niitä on käytetty postimerkkeinä,
 9. postalisesti käytetyt sekä postaaliseen käyttöön kelpaavat käyttämättömät leimamerkit,
 10. postiväärenneet; muita väärenneitä ja uusintapainamia voidaan esittää vain vertailukohteina aitojen postimerkkien kanssa, esimerkiksi yhden julkaisun perinteisessä kokoelmassa, katso artikla 3.2.4.

3.2. Myös seuraavanlaiset kokoelmat kuuluvat perinteiseen filatelialaan:

1. postimerkin kehitystä esittävät kokoelmat,
2. postimerkin tuotannossa käytettyjä papereita, liimoja, värieroja, merkkikuvan virheitä tai rei'itteitä käsittelevät tutkimuskokoelmat,
3. postaalisten reuna-alueiden kokoelmat kuten kirjekulttuuri, kirjeensulkijat, sanomalehtimerkit ja niin edelleen,
4. tekeleitä ja väärenneitä, uusintapainamia, kirjauslipukkeita jne. käsittelevät kokoelmat,
5. tutkimuskokoelmat esimerkiksi arkkilevytyksistä ja kuvakevirheiden kehityksestä,
6. vertailevat kokoelmat esimerkiksi useiden eri maiden "omnibus"-julkaisuista (esimerkiksi Europa Cept ja Pohjola Norden) tai tietyn alueen ensimmäisistä julkaisuista,
7. muut erityispiirteitä käsittelevät kokoelmat kuten "Postimerkin Päivä", jouluposti, messut ja muut filateeliset tapahtumat.

Artikla 4: Kokoelmien arvostelu

4.1. Perinteisen filatelian kokoelmat arvostellaan GREX:in artiklan 39 (katso GREV, artikla 5.1) mukaisesti.

4.2. Seuraavat osapisteet on tarkoitettu ohjaamaan tuomaristoa perinteisen filatelian kokoelmien tasapainoisessa arvostelussa (katso GREV, artikla 5.2.):

Kokoelman käsittely (20) ja filateelinen merkitys (10)	30
Filateliaan liittyvät tiedot ja henkilökohtainen tutkimus	35
Laatu (10) ja harvinaisuus (20)	30
Esitystapa	5
Yhteensä	100

Kokoelmat arvostellaan antamalla pisteitä kullekin yllä esitetyle alakohdalle.

Artikla 5: Loppusäädökset

5.1. Jos tekstissä on käännöksestä johtuvia ristiriitaisuuksia, englanninkielinen teksti on määräävä.

Tulkintaohjeet

Tulkintaohjeiden tavoitteena on auttaa näytteilleasettajiä perinteisen filatelian kokoelmien laatimisessa ja tuomareita niiden arvioinnissa. Ohjeet koostuvat neljästä luvusta:

1. Perinteisen filatelian kokoelman määritelmä ja luonne
2. Kokoelman laatimisen periaatteet
3. Perinteisen filatelian kokoelman arviointiperusteet
4. Loppusäädökset.

1. Perinteisen filatelian kokoelman määritelmä ja luonne

Komission määritelmän mukaan perinteisen filatelian kokoelmassa päähuomio on postimerkeissä ja niiden valmistuksessa.

Perinteisen filatelian kokoelma voi kuitenkin käsitellä myös muita filateelisia osa-alueita perinteisen filatelian erityissääntöjen (SREV) artiklan 2 mukaisesti: ”Kokoelmia, joita ei ole laadittu jonkin muun näyttelyluokan erityissääntöjen mukaisesti, pidetään perinteisen filatelian kokoelmina ja arvostellaan sellaisina”.

1.1. Hyväksytyt ja hylätyt luonnokset, ehdotteet, vedokset, värivedokset, kuvakevirheet ja muut virheet postimerkin valmistuksessa

Painotalojen ja muiden viranomaisten arkistomateriaalia voidaan käyttää tukemaan tarinaa postimerkkien valmistuksesta.

1.2. Käyttämättömät ja käytetyt postimerkit yksin tai ryhminä, merkit postilähetyksillä tai lomakkeilla, sekapostitteet muiden maiden merkkien kanssa ja niin edelleen

Käyttämättömät postimerkit ja ryhmät kertovat, miten postimerkkejä myytiin postitoimistoista. Käytetyt postimerkit ja postilähetykset kertovat miten niitä käytettiin. Yksittäispostitteilla voidaan esittää, miksi jokin postimerkkiarvo on julkaistu.

1.3. Postimerkin erilaiset käytöt mitätöintineen, taksoineen ja reitteineen. Kuitenkin kokoelma, joka sisältää yksinomaan tällaista materiaalia sopii paremmin postihistoriaan

Erilaisten mitätöintiä, taksojen ja reittien esittäminen tulisi tehdä postimerkkiin liittyvien näkökohtien dokumentoimiseksi ja kokoelman monipuolistamiseksi. Näin näytteilleasettaja osoittaa tuntevansa hyvin esittämiensä merkkien käyttötavat.

Keräilyalueissa, joissa postimerkkimateriaalin saatavuus on rajallista ja siten toiston vaara suuri, voidaan materiaalia rajallisesti laajentaa edeltäjiin (forerunners) sekä tutkimuksiin reiteistä, taksoista ja mitätöinneistä. Tämä ei kuitenkaan saa haitata kokoelman tasapainoa postimerkkien kustannuksella.

1.4. Kaikenlaiset eroavaisuudet kuten erot vesileimoissa, liimoissa, hammasteissa, papereissa, painoerissä ja väreissä

On olennaista, että kaikki postimerkkiin liittyvät piirteet tuodaan kokoelmassa esille.

1.5. Arkkilevytykset ja painolevyihin liittyvät tutkimukset

Syvällisemmät tiedot ja tutkimus painoerien eroista, postimerkin julkaisupäivistä ja julkaisumääristä sekä kyky määrittää merkin sijainti painoarkissa luetaan näytteilleasettajan eduksi käsittelyssä ja esitettävän materiaalin tietämyksessä. Ensipäivän tai hyvin varhaisten käyttäjien esittäminen voi nostaa materiaalin merkitystä ja harvinaisuutta.

1.6. Rei'itteet, postin hyväksymät päällepainamat ja lisämaksut

Päällepainamat ja lisämaksut tulee tutkia ja esittää kuten alkuperäiset pohjamerkit. Niistä tulee myös kertoa, miksi kyseisiä päällepainamia tarvittiin ja miten ne on valmistettu.

1.7. Ehiöt, jos ne on painettu samoilla kuvakkeilla kuin vastaavat postimerkit, sekä ehiöleikkeet, jos niitä on käytetty postimerkkeinä

”Samalla kuvakkeella” tarkoitetaan ehiötä, jolla on sama kuva-aihe (design) ja joka on julkaistu ja myyty samaan aikaan kuin vastaava postimerkki.

1.8. Postaalisesti käytetyt sekä postaaliseen käyttöön kelpaavat käyttämättömät leimamerkit

Fiskaalisesti käytetyt postimerkit ja fiskaaliset merkit eivät ole perinteistä filateliaa, vaan kuuluvat leimamerkkikokoelmiin.

1.9. Postiväärenkeitä, muita väärenkeitä ja uusintapainamia voidaan esittää vain vertailukohteina aitojen postimerkkien kanssa, kun halutaan osoittaa tietämystä aitojen merkkien ja väärenneiden / uusintapainamien eroista

Väärenkeitä ja uusintapainamia käsittelevät sekä niiden valmistamisesta ja eroavaisuuksista kertovat kokoelmat kuuluvat perinteiseen filateliaan.

1.10. Kaikenlaisia postin käyttämiä, valmistamia tai hyväksymiä postaalisia lipukkeita voi esittää erikoiskokoelmissa. Tällaisia ovat erimerkiksi kirjaamis-, sanomalehti-, paketti-, ja palautuslipukkeet.

1.11. Erikoiskokoelmissa voi esittää postin käyttämiä, valmistamia tai hyväksymiä paikallismerkkejä, yksityisten kuljetuspalveluiden merkkejä, paketti- ja kuriiriyritysten merkkejä sekä laivayhtiöiden merkkejä

Myös ”kirjekulttuuria”, kuten kohopainettuja ”naisten kuoria”, ystävänpäiväkuoria, koristeellisesti kuvitettuja kuoria, isänmaallisia kuoria ja niin edelleen voi käyttää kokoelmassa, jos ne tukevat esitettävää tarinaa.

2. Kokoelman laatimisen periaatteet

2.1 Kokoelman rakenne

Perinteisen filatelian kokoelman tulee muodostaa looginen ja johdonmukainen kokonaisuus, joka havainnollistaa yhtä tai useampaa alla esitettyä näkökohtaa:

- a) tietyn maan tai maaryhmän (esimerkiksi omnibus-) julkaisut,
- b) tietyn ajanjakson julkaisut,
- c) tietyn postimerkkien kaivertajan tai valmistajan julkaisut,
- d) johonkin erityiseen tapahtumaan, kuten ”Postimerkin päivä”, jouluposti, messut tai muu filateelinen tapahtuma, liittyvät julkaisut.

Perinteisen filatelian kokoelmassa näytteilleasettaja kertoo kokoelmallaan tarinan. Yleensä siinä kerrotaan nimenomaan postimerkkien kehityksestä. Tarina voi alkaa perustelulla, miksi postimerkit julkaistiin. Tätä voi seurata mahdollisten ehdotteiden ja luonnosten esittely. Seuraavaksi voidaan kuvata postimerkin kehitystä, eri painoeriä, värejä, hammasteita, paperia, virheellisyyksiä ja niin edelleen.

Postimerkin käyttöön liittyvät näkökulmat (taksat, reitit, mitätöinnit ja vastaavat) ovat toissijainen osa tarinaa, eivätkä ne saa olla hallitseva osa kokoelmaa.

Kokoelma voi edetä kronologisesti, maantieteellisesti (esimerkiksi paikallinen tai kansallinen alue), kuljetus- tai palvelumuodon mukaan tai jollain muulla näytteilleasettajan sopivaksi katsomalla tavalla.

Aihealueen tulee olla sopiva esitettäväksi niin kokoelman alkuperäisessä kuin potentiaalisessa laajuudessa.

2.2 Yhden kehyksen kokoelmat

Perinteisen filatelian yhden kehyksen kokoelman on tarkoitus olla kohdan 2.1. näkökohtien mukainen niin, että valittu kapea aihe sopii yhteen kehykseen. Jos aiheesta voi tehdä yhtä kehystä laajemman kokoelman, se ei sovellu yhden kehyksen kokoelman aiheeksi.

Monen kehyksen mittaisesta kokoelmasta irrotetut kohteet voidaan esittää yhden kehyksen kokoelmana vain, jos ne muodostavat oman luontevan ja kattavan kokonaisuutensa. Jos monen kehyksen kokoelmasta valitaan vain parhaat kohteet (otetaan "rusinat pullasta"), niistä ei synny kunnollista yhden kehyksen kokoelmaa.

Kuten usean kehyksen kokoelmissa myös yhden kehyksen kokoelmissa pääpainon tulee olla itse postimerkissä. Käyttöihin painottuvat kokoelmat eivät todennäköisesti menesty.

2.3 Johdantosivu (otsikkosivu)

Kaikissa perinteisen filatelian kokoelmissa tulee olla johdantolehti. Siinä tulee esittää:

- kokoelman otsikko,
- lyhyt, täsmällinen ja asiaankuuluva kuvaus aiheesta,
- kuvaus kokoelman tarkoituksesta (mitä kokoelmassa esitetään ja mitä ei esitetä),
- kuvaus kokoelman rajauksesta (mistä kokoelma alkaa ja mihin se loppuu ja perustelu rajaukselle),

- kokoelman sisällysluettelo luvuittain tai jaksoittain ja niin edelleen; kehyksittäin tai sivuittain listattu kokoelman sisältö ei kerro näytteilleasettajan aikomuksista parhaalla mahdollisella tavalla,
- tiedot näytteilleasettajan aiheeseen liittyvästä omasta tutkimuksesta (sisältäen myös viittaukset artikkeleihin tai muuhun kirjallisuuteen),
- tärkeimpien lähdeosteiden luettelo.

3. Perinteisen filatelian kokoelmien arviointiperusteet

Perinteisen filatelian kokoelman arvioinnissa tuomaristo käyttää seuraavia yleiskriteereitä (GREV artikla 4.2.):

1. käsittely (GREV artikla 4.5),
2. filateelinen merkittävyys (GREV artikla 4.6),
3. filateelinen ja siihen liittyvä tietämys, henkilökohtainen aiheeseen perehtyminen ja uusi tutkimus (GREV artikla 4.7),
4. laatu (GREV artikla 4.8),
5. Hharvinaisuus (GREV artikla 4.8),
6. esitystapa (GREV artikla 4.9).

Näytteilleasettajan on syytä olla tietoinen ja huolellisesti harkita kaikkia niitä näkökohtia, jotka yhdessä antavat parhaat mahdolliset pisteet kokoelmalle. Seuraavassa esitellään kunkin arviointiperusteen keskeisiä elementtejä.

3.1 Käsittely (20 pistettä)

Käsittelyä pohtiessaan tuomarit arvioivat näytteilleasettajan kykyä luoda kokoelmastaan tasapainoinen ja aiheelle ominainen kokonaisuus. Tuomarit arvostavat loogisesti etenevää ja helposti seurattavaa tarinaa sekä selkeää ja ytimekästä kirjoitustapaa. He myös tarkistavat, että johdantolehdellä ja sisällysluettelossa esitetyt näkökohdat ovat riittävässä määrin mukana itse kokoelmassa.

Tuomarit arvioivat kokoelmasta:

- kuinka hyvin johdantolehdellä (otsikkosivulla) kerrotaan kokoelman tarkoitus, rajataan tarinan aihe, esitellään kokoelman suunnitelma ja rakenne sekä millä tavoin tuomari johdatellaan tärkeimpien aiheeseen liittyvien lähteiden (kirjallisuus/referenssit) pariin,
- onko aihe ja sen rajaus valittu siten, että ne sallivat tasapainoisen kokonaisuuden esittämisen käytössä olevassa kehysmäärässä,
- vastaako kokoelman sisältö johdantolehdellä määriteltyä tarkoitusta, rajausta sekä sisällysluettelo,
- onko tarinassa looginen juoni, joka tuodaan esille tekstin ja materiaalin avulla ja jonka eri osat ovat tasapainossa keskenään,
- onko kokoelman painopiste ensisijaisesti postimerkissä ja siinä, miksi ja miten ne julkaistiin ja vasta toissijaisesti käytöissä kuten mitätöinneissä, taksoissa ja postireiteissä,
- kattaako esitettävä materiaali kaikki kokoelman osa-alueet,
- tukevatko kullakin sivulla olevat otsikot ja tekstit kokoelman tarinan ymmärtämistä,
- onko kokoelmassa luonteva aloitus ja lopetus,
- onko kokoelman kohteissa tarpeetonta toistoa; jokaisesta analyysitekstistä tulee käydä ilmi syy kohteen mukanaololle kokoelmassa.

Kun näytteilleasettaja valitsee esitettäviä kohteita perinteisen filatelian kokoelmaansa, hänen on tasapainoiltava käytettävissä olevan materiaalin määrän ja näyttelyorganisaation myöntämän kehysmäärän välillä.

Valittujen kohteiden kokonaisuus on merkittävä tekijä arvioitaessa käsittelyä, mutta myös tietämystä. Näytteilleasettaja voi jättää esittämättä kohteita, jotka eivät ole kokonaisuuden kannalta kovin merkittäviä. Yleisesti ottaen, esitettävän julkaisun tavalliset kohteet voi esittää vain pintapuolisesti, kun taas harvinaisempi materiaali tulee käsitellä perinpohjaisesti. Tuomarit arvostavat, että aiheen käsittely osoittaa näytteilleasettajan tuntevan materiaalinsa.

3.2 Filateelinen merkitys (10 pistettä)

Kokoelman merkitys määräytyy sekä sen mukaan, kuinka merkittävä kokoelma on suhteessa aiheeseensa sekä itse aiheen yleisen merkityksen perusteella.

Merkityksen arvioinnissa kiinnitetään huomiota siihen, kuinka

- vaikeaa valitusta aiheesta on rakentaa kokoelma,
- merkittävää esitetty aineisto on suhteessa valittuun aiheeseen,
- paljon aiheeseen liittyvästä keskeisestä aineistosta on mukana,
- merkittävää aihe ja esitetty aineisto on suhteessa maan kansalliseen filateliaan,
- merkittävää aihe ja esitetty aineisto on suhteessa maailman filateliaan.

3.3 Filateelinen ja siihen liittyvä tietämys, henkilökohtainen aiheeseen perehtyminen ja uusi tutkimus (35 pistettä)

Filateelista ja siihen liittyvää tietämystä osoitetaan

- valitsemalla kokoelmaan kohteita, jotka osoittavat valitun aiheen tuntemusta,
- kuvailemalla kohteet hyvin,
- käyttämällä ja oikein tulkitsemalla valittua aihetta käsittelevää kirjallisuutta,
- ymmärtämällä valittua aihetta kokonaisvaltaisesti ja täsmällisesti.

Henkilökohtainen aiheeseen perehtyminen ja tutkimus on osoitettu, kun

- postimerkin valmistusprosessiin liittyvät vaiheet on kuvattu ja esitetty luonnoksina, ehdotteina, vedoksina, värimalleina, kuvakevirheinä ja niin edelleen,
- postimerkkien ja lisäpainamien tyypit, tilauserät, painolevyt ynnä muut on esitetty julkaisupäivineen ja painosmäärineen,
- postimerkkien paperit, vesileimat, hammasteet ja liimat on käsitelty,
- postimerkin julkaisemisen syy on esitetty asianmukaisilla lähetyksillä, joista on analysoitu mitätöinnit, taksat ja reitit.

Tutkimukselle ja uusille havainnoille tulee antaa näkyvyyttä niiden merkityksellisyyden mukaisesti. Huomattavat uudet löydöt ansaitsevat suuren huomion, jolloin näytteilleasettajan on huolehdittava niiden näkyvyydestä ja hyvästä kuvailusta, kun taas pienemmät havainnot eivät saa viedä liikaa tilaa muulta kokoelmalta. On muistettava, että useimpia klassisia ja moderneja merkkijulkaisuja on tutkittu laajasti ja perusteellisesti jo pidemmän aikaa ja että näiden tutkimusten tuloksia on myös julkaistu. Tietämyksen osalta tuomaristo arvioi, kuinka hyvin näitä julkaistuja tutkimustuloksia on hyödynnetty. Näytteilleasettajalta ei ole realistista odottaa omaa tutkimusta jo perusteellisesti tutkitusta aiheesta, eikä kokoelmaa tule rangaista sen puuttumisesta. Päinvastoin on laskettava

kokoelmalle eduksi, jos siinä esitetään uutta tutkimustietoa jo aiemmin perusteellisesti tutkitusta aiheesta.

Filateelisen ja siihen liittyvän tietämyksen, henkilökohtaisen aiheeseen perehtymisen ja uuden tutkimuksen arviointi perustuu jokaisen esitettävän filateelisen kohteen asianmukaiseen kuvailuun.

Harvinaisuusmerkintöjä (esimerkiksi ”yksi x:stä tunnetusta”) käytettäessä on tärkeää mainita lähde, mihin tieto tunnetuista kohteista perustuu. Ilmaisuja kuten ”ainutlaatuinen” tai ”hyvin harvinainen” tulee välttää.

Vain kokoelmasta ilmenevää tietämystä, perehtymistä ja tutkimusta voidaan arvioida. Lisäksi näytteilleasettajan tulee aina huolehtia siitä, ettei teksti vie liikaa tilaa filateeliselta materiaaalilta.

3.4 Laatu (10 pistettä)

Perinteisessä filateliassa esitettävän materiaalin laatu on olennaista.

Postimerkkien tulee olla parasta mahdollista laatua. Huomioi etenkin:

- puuttuvat hampaat,
- hammastamattomien merkkien reunat kaikilla sivuilla,
- kauniit ja selvät mitätöinnit.

Kohteen kuvauksessa on mainittava, jos kohdetta on korjattu tai muuten manipuloitu.

Modernin materiaalin tulee olla täysin virheetöntä.

Näytteilleasettajiä kannustetaan esittämään ainutlaatuista tai harvinaista materiaalia heikompileatuisenakin. Sen sijaan muun aineiston osalta huono laatu voi johtaa laatupisteiden alentamiseen. Helposti saatavilla olevan materiaalin tulee olla laadultaan moitteetonta.

3.5 Harvinaisuus (20 pistettä)

Harvinaisuus on suoraan verrannollinen esitetyn materiaalin suhteelliseen saatavuuteen (ei kuitenkaan rahalliseen arvoon).

Harvinaisuutta arvioidessaan tuomarit tarkastelevat ja etsivät erityisesti:

- kuinka vaikeaa on löytää kokoelmaan soveltuvaa mielenkiintoista materiaalia,
- kuinka vaikeaa olisi rakentaa vastaava kokoelma,
- ehdotteita, vedoksia (hyväksytyt ja hylätyt) ja mallimerkkejä,
- varhaisimpia tunnettuja käyttöjä, suurimpia tunnettuja ryhmiä, harvinaisia käyttöjä, pieniä painosmääriä, postimerkin ja päällepainaman poikkeavuuksia,
- paperi-, vesileima-, ja hammaste-erikoisuuksia,
- harvinaisia postileimoja, merkintöjä, sekapostitteita, reittejä, taksoja ja kohdemaita,
- onko näytteilleasettaja välttänyt filateelisesti tuotetun materiaalin ja makulatuurin käyttöä.

3.6 Esitystapa (5 pistettä)

Esitystavan on tuotava esitettävä materiaali esiin parhaalla mahdollisella tavalla ja tasapainoisesti niin yksittäisellä lehdellä, kehyksessä kuin kokoelmana kaikkienensa.

Esitystapaa arvioidessaan tuomarit tarkastelevat erityisesti:

- kehysten ja yksittäisten sivujen tasapainoa sekä kohteiden sijoittelun vaihtelevuutta sivulta toiselle (kaikkien sivujen ei tule näyttää aivan samanlaisilta),
- tilankäyttöä - sivuille ei saa jäädä liikaa tyhjää tilaa,
- kohteiden huolellista asettelua,
- että tekstitys on selkeää, tiivistä ja kokoelman aiheeseen ja materiaaliin sopivaa,
- että tekstiä on riittävästi, mutta ei liikaa,
- että kuvitus ei ole liian hallitsevaa; valokopioiden ja skannausten tulee poiketa vähintään 25% alkuperäisestä.

Esitystapaa arvioitaessa ei ole merkitystä, onko kokoelman teksti kirjoitettu käsin, kirjoituskoneella tai tulostettu. Kirkkaanvärisiä musteita ja voimakkaanvärisiä kokoelmalehtiä on vältettävä.

4. Loppusäädökset

Jos tekstissä on käännöksestä johtuvia ristiriitaisuuksia, englanninkielinen teksti on määräävä.

Nämä tulkintaohjeet on hyväksytty FIPin Perinteisen Filatelian komission kokouksessa THAILAND 2018 näyttelyssä, perjantaina 20.11.2018 ja FIP:n hallituksessa Buenos Airesissa 28.8.2019 ja vahvistettu FIP:n 76. kongressissa 8.8.2022.

Lars Peter Svendsen
komission puheenjohtaja

Käännös: Jukka Mäkipää & Jussi Murtosaari
Suomen Filatelistiliiton hallitus on hyväksynyt käännöksen 12.8.2023.